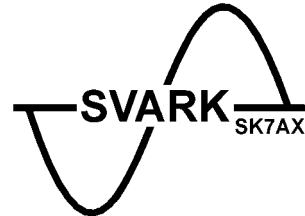
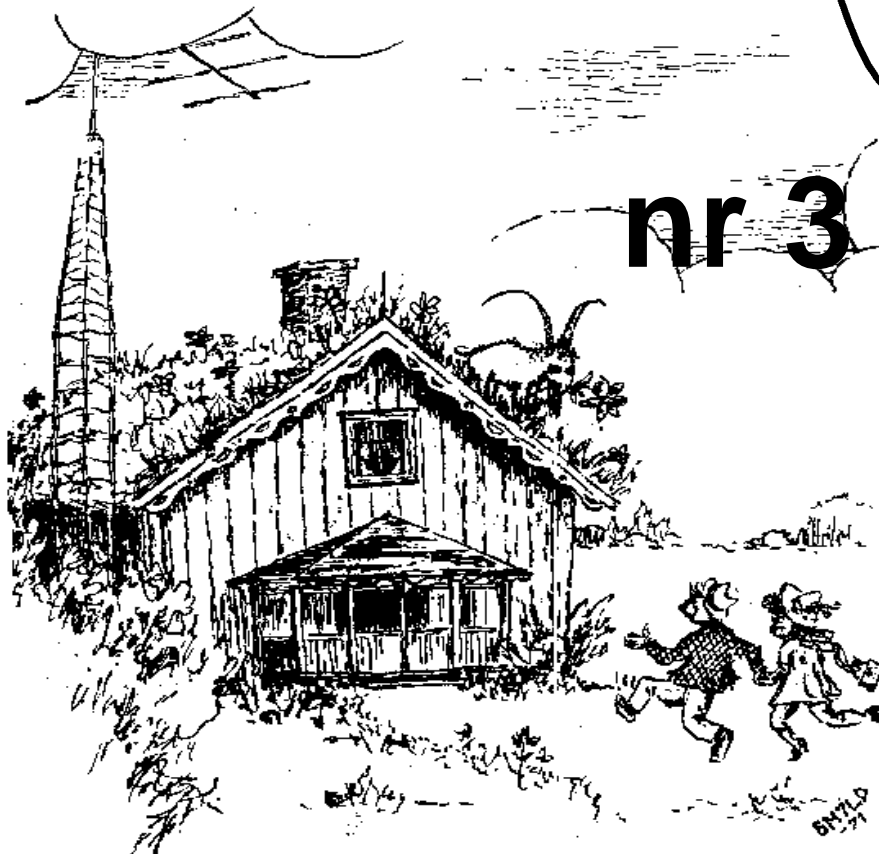

SVARK-nytt

årgång 13

nr 3 - 1999

*Öppet hus
på SVARK!*

*Onsdagen den 1 sept
kl 18.30*

*Höstens program: se
sid 3.*

sid 10-11

Foto: SM7FDO

Södra Vätterbygdens Amatörradioklubb

SVARK 1999

Södra Vätterbygdens Amatörradioklubb

Box 2035
561 02 Huskvarna
Tel: 036-14 16 99
Pg: 11 43 15-5
<http://ham.te.hik.se/~sk7ax>
eller: <http://surf.to/svark>

Klubblokal: Vissmålen, Huskvarna

Styrelsen

Ordförande:

SM7TOG Jonny Majava
tel: 036-511 41

Vice ordförande:

SM7EZC Josip Vitulic
tel: 036-13 60 56

Kassör:

SM7HCW Lars-Olof Rosell
tel: 036-17 60 81

Vice kassör:

SM7NYM Jonny Rudberg
tel: 036-30 21 14

Sekreterare:

SM7NUC Anders Lagerström
tel: 036-37 84 69

Ungdomsledare:

SM7VKR David Söderberg
tel: 036-18 82 65

Suppleant:

SM7UXU Christer Johansson
tel: 036-69 440

Suppleant:

SM7VHK Mikael Dahlén
tel: 036-14 48 56

Kommitéer:

KV-rig och antenner:

SM7HCW Olof

UHF, VHF-rig och antenner:

SM7FWZ Ronny

Trädgård:

SM7AAZ Hans, SM7UJR Christer
SM7VHK Mikael, SM7UXU Christer

Material:

SM7RIN Ingemar, SM7UGO Magnus
SM7FWZ Ronny

Lotteri:

SM7LUD Anders

QSL-kort:

SM7HCW Olof
SM7EH Gösta

Samband:

SM7TWP Magnus,
SM7UGO Magnus,
SM7VHK Mikael

Anropssignaler o till- stånd

Klubbstationssignal, SK7AX
SM7HCW Olof

Repeater R6, 145.750 MHz

SK7RGI "Gubben"
QTH: Taberg, 1 mil söder Jönkö-
ping
SM7FEJ Lars

Repeater RU6, 434.750 MHz

SK7RGI "Gumman"
QTH: Huskvarna
SM7RIN Ingemar

Repeater 10m, 29.680 MHz

SK7RGI
QTH: Jönköping/Huskvarna
SM7LQQ Ulrik

SSA-Bulletinen

SK7SSA

Söndagar kl 19.00 SNT

SK7RGI - R6 -145.750 MHz

SK7RGI - RU6- 434.750 MHz

Operatörer:

SM7NDX Jan (ansvarig)
SM6DYD Sven-Bertil
SM7RIN Ingemar
SM7UGO Magnus

SM7

DL7: SM7DEW

Jan Bexner
Villa Dalen, Berghem
341 91 Ljungby
0372-141 49
Packet: @SK7QJ

vDL7: SM7TZK

Marcus Johansson
Syrénvägen 36
574 50 Ekenässjön
0383-30 545
Packet: @SK7IJ

SSA:s Avstörningsfunktionär i norra SM7

SM7HKM
Bruno Karlsson
Brinkgatan 3
573 42 Tranås
Tel: 0140-158 31

SVARK-NYTT

Ansvarig utgivare:

Jonny Majava

Redaktör:

SM0FDO Lars-Erik Jacobsson
Ringvägen 10
137 34 Västerhaninge

Telefon: 08-500 102 60

Packet: -

e-mail: jaclar@swipnet.se

Artiklar emottages via e-mail. Diskett går också bra. Disketten skall i så fall vara formaterad för PC. Eventuella inscannade bilder skall helst vara sparade som jpg, gif, bmp, mm. Om bilder ej finns på diskett så kan jag scanna dem.

Eventuella annonser från företag emottages enligt överenskommelse, redaktionen kan stå för tillverkningen för en mindre kostnad. Ring för prisförslag.

Radannonser är för medlemmarna i SVARK **GRATIS!!!**

surf.to/svark

Öppet Hus på SVARK Onsdagen den 1 september kl 18.30

Vi kommer att visa många olika saker som en radioamatör kan syssla med, bland annat:

- * Kortvågsradio, kontakt med hela världen.
- * Packet radio, datakommunikation.
- * Telegrafi, Du får lära dig fyra morsetecken i vår telegrafisal.
- * Repeatertrafik, effektiv kommunikation men enkel utrustning.

Du kommer att få mer information om de kurser som startar till hösten. (se sista sidan) SVARK-are ta med dina bekanta och visa verksamheten!

Alla välkomna!

Riggtestarkväll på Svark

Lördagen den 11 september kl 18.00 i klubbstugan har du din stora chans att lyssna på värstingriggarna på KV. Då ska det upp till bevis; vilka riggar håller måttet.

Här uppe på Svark så har i ju väldigt stora antenner och eventuella brister i mottagaredelen avslöjas snabbt. Så passa på att komma upp till klubbstugan och lyssna på de riggarna som du endast ser på årsmötena utan antenn ansluten. Så är liten rigg dålig rigg resp stor bra rigg? Lördagen den 11 september kl 18 får du förhoppningsvis svaret.

73 o väl mött säger Marcus/SM7SMS

Program för SVARK

24/8	Kräftfest
1/9	Öppet hus kl 18.30
11/9	Riggtest på SVARK lördag kl 18.00
15/9	CW-kurs start 18.30
18-19/9	SAC contest CW
20/9	Teknikkurs start 18.30
25/9	Radiosamband Rally
25-26/9	SAC contest SSB
28/9	DX Coctail med SM5XW
30-31/10	CQ WW SSB
16/11	Föreningsmöte
27-28/11	CQ WW CW

Lyssna även på bullen, se anslag på klubben eller besök SVARK-s hemsida för närmare detaljer!

DX Coctail med Göran

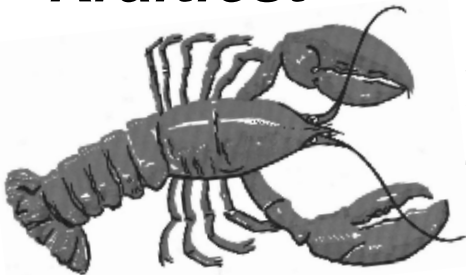
Tisdagen den 28 sept kl 19.00 får vi besök av Göran SM5XW.

Han har kört radio från många länder, bl a Cuba, länder i Afrika, senast var han i Moskva.

Det blir diabler och reseskildringar.

Välkomna!

Kräftfest

Tisdagen den 24 augusti
kl 19.00 SST på SVARK.

Kräfter med tilltugg, läsk eller lättöl till självkostnadspris.
Grillen är uppvärmd för den som är sugen på grillat.
Tag med familjen och trivs!

Alla välkomna!

Kommande Rallysamband

Vätter-rallyt

Lördagen den 25 september

Norrahammar o Gräna Motorklubbar.

Sex specialsträckor vilket innebär att det åtgår ca 16 operatörer

Boka in dej hos Magnus -TWP 036-27016
eller Mikael -VHK 036-144856

Stugvärdar på SVARK

Gäller tisdagsträffarna

24 aug	SM7VCW	Mathias
31 aug	SM7VQA	Ingvar
7 sept	SM7VKR	David
14 sept	SM7TOG	Jonny
21 sept	Sven-Göran	Larsson
28 sept	SM7VHK	Mikael
5 okt	Lauri Siira	
12 okt	SM7BVO	Rolf
19 okt	SH7AAH	Andreas
26 okt	SM7FWZ	Ronny
2 nov	SM7LQQ	Ulrik
9 nov	SM7EH	Gösta
16 nov	SM7OGD	Håkan
23 nov	SM7NDX	Jan
30 nov	SM7UGO	Magnus
7 dec	SM7NSP	Kennert

Vad SVARK-nytt red erfarit verkar det som en del stugvärdar struntar i att komma på utsatt dag. Du som har problem att vara stugvärd, kan väl meddela detta. Det är inte rätt mot sina klubbkamrater att bara utebli!

Test från SVARK

Tisdagen den 27 juli var det full fart på klubben, då det med Marcus -SMS i spetsen kördes test på 50MHz.

Med portabelmasten i topp, och med nya 4-elementaren för 50 MHz var det fina signalstyrkor.

46 QSO-n avverkades vilket gav över 32000 poäng. Längsta kontakt var med Frankrike.

Detta var första riktiga testen på 6m för SVARK-s del.

Himlastege

HCW och EZC har fått upp den stegmatade Zepp antennen i flaggstången på fielddayen i Ång.

Foto: SM7DBF

Test från Långåsa kulle.

Foto: SM7UXU

Tisdagskvällen efter fielddayen var det dags för 2m test igen.

Tre operatörer var QRV från Ång: SM7UGO, UGG och UXU.

Utrustning: FT736 med rörslutsteg, dator för loggning, samt ett portabelt kraftaggregat. Vädret var till synes soligt och fint!

90-talet QSO avverkades på SSB!
(när ska dom lära sig CW? - red anm.)

Materialnytt

Till klubben har inköpts en st MFJ-259 SWR-analyser. Detta är ett jättetrevligt instrument med vars hjälp man kan mäta upp och matcha sina antenner. Visar SWR, impedans upp till 500 ohm, resonansfrekvens mm. Instrumentet har inbyggd frekvensräknare och täcker 1.8 - 170 MHz.

Mycket användbart vid antennbygge etc. Man kan lagligt kolla antennen inom och utanför amatörbanden.

Instrumentet korttidsutlånas till medlemmar för en hyra av 10:-/dag.

MFJ-259B

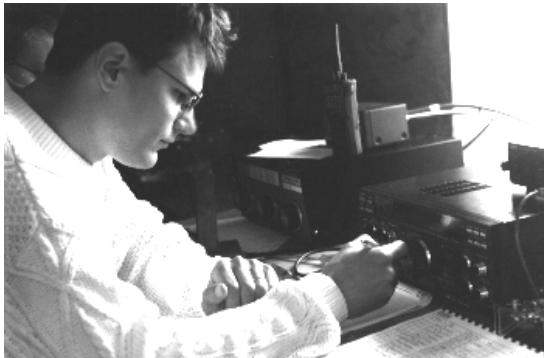
Normalt lånas klubbens utrustning ej ut, men detta instrument är inköpt för att alla ska kunna ha nytta av det vid antennjobb hemma likväl som på klubben.

Anledningen till att det kostar en liten slant är att det är en ganska populär sak att använda. Vissa som lånar av klubbens grejor har mycket svårt med att lämna igen i tid, och efterfrågan på detta instrument är stort på klubben och bland medlemmarna. Därför måste det finnas tillgängligt så mycket som möjligt! Att betala en symbolisk summa för ett låna ett instrument som kostar 3500:- är väl rimligt?

/Materialgruppen

ORDFÖRANDEN HAR ORDET

Härligt...

I förra numret av SVARK-nytt så spådde jag att sommaren inte kan bli sämre än förra året och tror ni inte att jag fick rätt! Fast o andra sidan kan jag ju inte ha varit ensam om att sia om detta och än mindre kan jag ha varit ensam om att gissa rätt. Sannolikheten för att tippa fel var ju inte så hög. Hur som helst har det varit en kanonsommar och jag har njutit av varenda dag med diverse projekt. Jag har gjort det man skall göra när det är sommar, nämligen jobbat med antenner och master. Dock verkar det som om inget av projekten har blivit riktigt klart ännu men än är inte den ljusa tiden förbi.

Vi hade en jättetrevlig fieldday ute vid Långåsa kulle som i år var ganska välbesökt med ca 30-40 glada hams och vi var förskonade från ä g g m a c k s ä t a n d e hundar. QTH:t är perfekt för fielddays så jag tycker vi bokar in samma plats på samma helg igen in för nästa år.

SM0FDO hade en antennkonstruktion som vi testade och resultatet var mycket imponerande med tanke på att det bara handlade om lite tråd som skulle spännas upp här och var. Vi körde DX på löpande band och hade heller inga problem att ta oss igenom pile-ups. Själva fick vi också på oss rejäla piles så fort vi luftade SK7AX/P i etern. (P som i pile-up!)

Drake-line har väl kanske de flesta hört talas om men draklina till antenn kanske inte är lika vanlig. I alla fall så testades DBF:s drake som vertikal på 80 m och det hade säkert

fungerat om det inte hade varit för den byiga vinden som gjorde att draken damp ner så fort man tryckte in PTT:n. Hur som helst så var det roligt att flyga drake-line.....

Tack alla som var med och gjorde våran fieldday till en lyckad helg och kul att det till med dök upp några långväga gäster.

Vi måste göra en rejäl uppryckning när det gäller material till Svarknytt! Redaktören har stora problem med att få in material till tidningen och när det väl kommer saker så har de en tendens att komma in flera veckor efter stoppdatum. Jag gissar på att alla i klubben vill ha en klubbtidning så jag hoppas verkligen att flera hjälper till med artiklar och bilder framledes. Alla kan bidra med något.

Passa på och marknadsför höstens kurser bland vänner och bekanta. Det har ju blivit betydligt lättare att komma ut på kortvägen numera så förhoppningsvis skall detta kunna locka flera till våra kurser.

73 de Tokig Och Galen!

SOPOR!

Sedan den 1 oktober 1998 finns en av kommunens gröna soptunnor placerad vid infarten till SVARK. Sophämtning ingår numera i hyran d.v.s. vi betalar

för denna service oavsett om vi använder den eller inte. Denna soptunna töms fredagar jämn vecka. Det har varit lite dåligt beställt med medlemmarnas initiativförmåga eller vilja att fylla detta kärl, så ibland har det varit tomt trots att vi har massor med sopor både på norra gaveln och inne i klubbstugan. Här kan ju bl.a. stugvärden göra en bra insats. SKÄRPNING!

Skulle Jönköpings Kommun missa tömningen så kan varje medlem med "lite ruter i" ringa till arbetsledare Ulf Jonsson tel 10 55 37 på kommunen och påpeka problemet.

Olof / SM7HCW

Silent Key

SM2ERX Erik Rönnberg.

Erik har under många år bott i Jönköping och var mycket känd bland amatörvännerna. För ett par år sedan flyttade han till sina hemtrakter i Norrland.

Han var mycket angelägen om klubben, och har tidigare donerat en hel del radioutrustning, bl a en st 3 el kortvägsbeam med rotor (vilket finns bland SVARK-s portabelutrustning)

Klubben hedrade hans minne genom en liten gåva till: *Fonden för medicinsk forskning.*

Noderna SM7FEJ-5 och SM7FEJ-7

Av SM7FEJ, Lars-Erik Lindman

Nu har det gått nästan ett år med noderna -5 och -7 på mitt fritids-QTH.

Historik:

År 1998 i April blev jag vid QTH:t och det fattas mycket bl.a. vanlig ström. Sagt och gjort det hade jag tänkt på , det blir ett 12-Volts system med solpaneler och vindkraft. Under tiden frågade jag nästan alla jag mötte om de ha de en mast över, men jag fick ett litet leende för det mesta som svar. Skam den som ger sig, till slut får jag napp. SM6HOC hade en "över". Den hämtades med släpkärra och sattes upp , 20 meter med toppröret.

I toppen sitter idag en vindgenerator på 300 Watt och jag började testa om det skulle gå köra på 70cm till SK6LK och det fungerade. Jag satte upp 2st 19 element stackade mot Borås samt en HB9CV mot Tenhult. Stationen i Malmbäck monterades ned och sattes i drift från nya platsen. Nu började det

Antenner med vindkraftverk i toppen.

lida mot höst och mängden sol minskar samt höststormen uteblir. På något sätt så räcker batterierna till.

Det blir vinter och kallt och noder slutar fungera, slut batteri? Jag åker ut och kollar , det är slut. Tar hem några batteri och laddar hemma över helgen. Fungerar igen i två dagar sedan tyst en dag sedan går den igång av sig själv. Solen hade tittat fram.

Nu började jag tigga igen, en motor för att dra runt en generator . Tiden går och SM7DBF hade en över som stått i garaget i 15 år. Efter

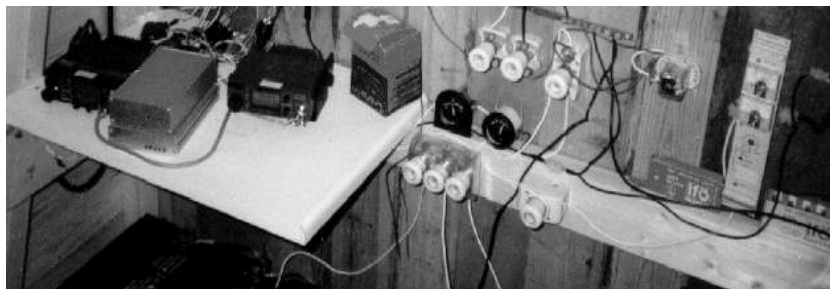

En gammal motor, samt en bilgenerator från skroten blir reservkraftverk.

nedmontering av förgasaren för att ta bort gamla bensinrester så får jag igång motorn. Åker till skroten och köper en bilgenerator och hittar en remskiva som passar motorn. Sätter allt på en ram och vips har jag ett reservverk som ger 25-30 Ampere ström vid 14 Volt.

Vintern fortsätter och det blir nytt år 1999 och då får jag köra elverket för första gången , noden håller sig igång till mitten av februari , då får jag köra igen. Jag konstaterar att jag räknat fel på att solen ligger lågt och panelerna skuggas av träd 50-75 meter bort.

Panelerna måste höjas men det går inte , huset räcker inte till. Trädfällning för att göra ett stativ blir av. Panelerna flyttas upp på stativet och kommer då så högt att de är över husets skorsten. Nu har ett år gått.

Stationsuppställning med strömförsörjning

Till det tekniska..

I dator sammanhang pratar man om BUSS och det gäller hos mig också. Min BUSS består av en 50meter lång grov kabel (2*35kvadrat). Till denna BUSS i ena änden sitter 500 Ah batteri samt vindgenerator, elverk samt noderna i ett litet apparatus. Andra änden sitter 240 Ah batteri, för huset behov. Solpanelerna sitter också på denna BUSS. Allt är avsäkrat mot BUSS:en .

Alla batterierna har sina säkringar samt alla laster har sina. När det gäller typ av säkringar så började jag med bilsäkringar men det är i princip SKIT. Spänningsfall , glappiga , oxid och alla fel som går att hitta, att det fungerar i bilar är ett under som jag inte begriper. Då tar jag en vanlig starkstömscentral och vanliga "proppar" och det blir väldigt bra. Vi pratar om 25 Ampere mot BUSS:en och 10A mot laster.

Panelerna.

Solpanelerna sitter nästan vinkelrätt mot söder för att få maximalt solinfall vintertid. Detta ger att sommartid när solen nästan rakt upp tappar jag i effekt från panelerna. Detta gör att det kommer ut bara 60%, men det gör inget för solen är ju uppe längre tid på sommaren , så det blir över ändå.

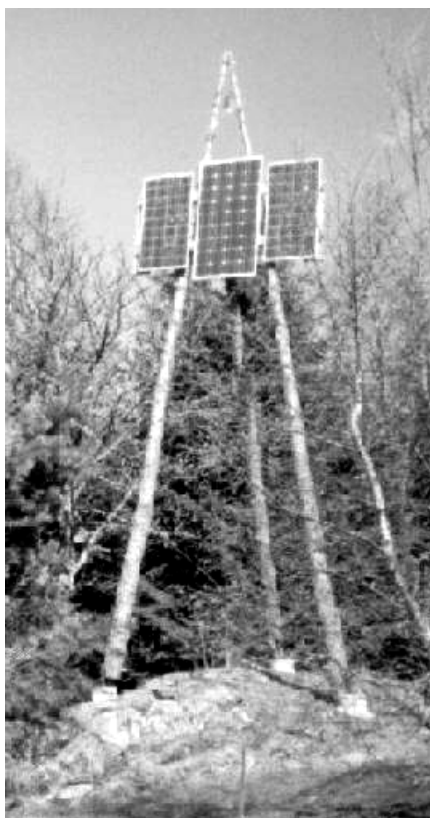
Batteriskydd.

Som bekant så tål inte blybatteri att överladdas samt inte håller att dras ur helt. Detta är löst med underspänningsskydd vid de båda lastställerna med ett relä som släpper

vid 11,5 Volt och drar vid ca 13-14 volt. Detta hindrar att batterierna blir helt tomma och det fryser ej håller sönder trots minusgrader. Vindgenerator samt elverket ger som mest 14 Volt vilket borgar för att det inte blir överladdat samt inte för mycket vattenavgång.

Värre är det med solpanelerna , de pumpar på 15-17 Ampere som mest och spänningen kan öka till 17 Volt om det vill sig illa, batterierna kokar ordentligt då.

Detta kan lösas på en mängd olika sätt, med datorer, olika typer av kretsar men jag har valt en relälösning. Det är två reläer och en transistor (BC108) Zenerdioder samt två motstånd. (10K). Relä # 1 har tre växlande kontakter (standard 11pol sockelrelä), Två tungor är parallelkopplade och bryter strömmen från panelerna när det drar . #2 styr #1 för att det ska bli distinkta slag på #1. Gränserna är satta till 14,2 V för dragna relä och 13,2 V för att släppa. BC108:an sköter #2 och har på sin bas 10k mot jord (minus) samt 10k mot den lediga tungan på #1.

Träställning med solpaneler som fungerar bättre

På växlings-kontakterna sitter sedan lämpligt val av zenerdioder som tillsammans basförspänningen på ca 0,7 Volt samt spänningsfallet på motstånd. Det gick åt lite provande och ett antal zener samt vanliga dioder för att få till 14,2 Volt samt 13,2 Volt.

Stationerna.

Modemen är vanliga TNC2 med thenet-prommar , hembyggda. Mot SK6LK körs split frekvens på de två stackade Vårgårda 19 element horisontalt , effekt ut är 20 Watt. Mot Tenhult på 144.975Mhz på en HB9CV , effekt 50 Watt . Den höga effekt mot Tenhult beror på att det är ett jätteberg emellan.

Till sist finns på internet lite bilder från mitt fritids-QTH på adress:

www.lindman.net/lel

Solpaneler på husgaveln som tyvärr hamande i skugga.

Fakta om Packet

Nod: SM7FEJ-5 144.975 MHz
QTH Torpet
länk mot Borås

Nod: SM7FEJ-7 70cm
QTH Torpet
Länk mot Borås , "split frekv"

Nod: SM7VKV-9 433.875 MHz
QTH Öxnehaga
9600 baud mot FEJ BBS

Nod: SM7VKV-2 144.900 MHz
QTH: Öxnehaga
1200 Baud

Nod: SM7VKV-13 1296.600 MHz
QTH: Öxnehaga
1200 Baud

BBS: SM7FEJ
QTH: Tenhult
1200 Baud 144.975 MHz

9600 Baud 433.875 MHz

1200 Baud 433.700 MHz
(gateway mot Nässjö SK7HR-9)

Studiebesök hos SM7EYC

SM6DHW Ingmar samt SM7ONB Mats diskuterar en konstruktionsdetalj med Josip.

Josips antenn nedhissad.

En tisdagskväll i våras samlades ett antal klubbmedlemmar för ett besök hos Josip SM7EYC.

Hans mast och antenn är av egen konstruktion, se tidigare SVARK-nytt.

Antennen, en fyraelements deltalooop är nerhissbar via en släde på maströret.

Josip har byggt mycket av sin utrustning själv, förutom mast och

antenn är slutsteg och antennavstämningseenhet av egen konstruktion.

av SM7HCW / Olof

I SVARK-nytt Nr 2 berättade jag om att SK7AX hade fått många fina DX i loggen. Denna fina trend har fortsatt under våren och sommaren, så det har även under denna period varit stor aktivitet i KV-shacket på SVARK. SK7AX körde bl.a. den finsk/ryska DX-expeditionen R1MVA på alla band förutom 3,5 MHz. Att vi missade detta band gjorde dock inte så mycket för SK7AX hade detta DXCC-land confirmed sedan tidigare. Det har oxo under sommaren kommit in en del fina QSL som ni kan se på bilderna.

Här kommer en förteckning i tidsföljd på en del rara stationer som SK7AX har kört sedan förra SVARK-nytt:

T88LJ 18 MHz, ZD8A 18 MHz, TN2FB 28 MHz, 600X 14, 18 och 21 MHz, XX9TRR 18 och 24 MHz, PZ1AP 24 MHz, 3C2JJ 21 och 24 MHz, YS1RR 24 MHz, 5N0MSV 24 MHz, 5Z4RL 3,5 MHz, 9J2AM 18 och 24 MHz, TR8IG 24 MHz, 9J2BO 10 och 24 MHz, CY9RF 21 MHz, 5X1T 24 MHz, OX3KQ 18 MHz, FG5FR 24 och 28 MHz, KH0/JA4RED 21 MHz, 9V1WW 24 MHz, CP6XE 18 och 24 MHz, TZ6DP 24 MHz, WH0V 21 MHz, ZF2AH 24 MHz, KF4VSV/KH0 18 MHz, CY9SS 18 och 21 MHz, 3C1RV 21 MHz, T32BI 21 MHz, FY5YE 24 MHz, KH0K/AH0 18 och 24 MHz, FM5UH 24 MHz, OJ0/LA0CX 18 MHz, KP2/N2OO 24 MHz, R1MVA 1,8 , 7, 10, 14, 18, 21, 24 och 28 MHz, XW8KPL 18 MHz, FO0MSN 21 MHz, 3E1AA 21 MHz, 8Q7TV 24 MHz, KG4AS 18 MHz och CY9CWI 3,5 , 18 och 21 MHz, FW8ZZ 14MHz.

Yagi design a'la sm7sms

Bakgrund

För några år sedan nu så köpte SVARK en antennmast av Nisse SM7ACR . Denna skulle användas till något lämpligt.

Det enda som fattades på klubben tyckte jag var något konkurrenskraftigt på Warc-Banden.

Det finns inget på marknaden som täcker alla banden så jag tog på mig jobbet att bygga något istället.

Jag skissade på olika lösningar och kom fram till att den bästa lösningen med den masten och rotorn, vi hade var en duobandsyagi för 10+24 MHz och ovanför det en för 18 MHz.

Det blev 2 el för 10 MHz och mätten gjorde att det passade med 3 el på 24 mellan elementen för 10 MHz.

På detta vis sparades det in en bom och samtidigt blev det ju mindre

vindlast. 18MHz yagin fick bli på en separat bom och 3 el . Så det fick bli 3 monobanders för WARC-bandet.

Konstruktionen

Alla antenner material är av typen standardprofiler . Antennelementen teleskoperar 3 storlekar på 24 resp 18 MHz beamarna med början på 25mm. 10 MHz beamen teleskoperar 5 ggr med början på 35mm och detta med tanke på att alla aluminium profiler lagras i 5 meters längder så på detta sättet utnyttjas längderna maximalt.

Antennelementen skruvas ihop med plåtskruv och tätas i varje ände för att inte få resonans när det blåser. Alla antennelement fästes mot bommen med hjälp av plattjärn av aluminium.

Plattjärnen borraras för 2 st avgasklammer och tex hydraulik-rörshållare för att fästa antennelementen mot plattjärnen. Detta är ett väldigt enkelt och mekaniskt stabilt sätt att fästa

elementen mot bommen.

Elementen ska ha galvanisk förbindelse med bommen.

Matning

Det finns många varianter att mata yagiantenner och det enklaste o bästa resultatet får man med gammamatchning. Fördelarna med det är bl.a selektiv avstämning och att antennen är likströmsjordad.

Hur tillverkar man en sådan då på enklast sätt? Jo det smidigaste sättet är att ta ett aluminiumrör med dimension 10/8 mm. Skärmen skalas bort på en RG213-kabel. Innerledaren passar perfekt i röret, och vips har man en gamma match. Längden på RG213-kabeln ska vara lika långt som röret.

Skärmen som man får över klipps bort utom ca 5 cm som ska anslutas till plattan för dipolen.

Gammaröret ska ha ett C/C mått på 100 mm. En bit ut på gamma röret ska det finnas en kortslutning, en sk slev och det är på denna som du ställer in för bästa SWR'en.

Gammaröret går ut från centrum av bommen och parallellt med yagins dipol element.

Vid centrumfästpunkten ska gammaröret vara isolerat.

Var noggrann med att skydda koax och gamma för från fukt så håller denna konstruktion i många år.

Avslutning

Detta verkar väl inte så svårt eller hur? dessutom så kostar det ju runt 1/3 mindre att tillverka en antenn själv.

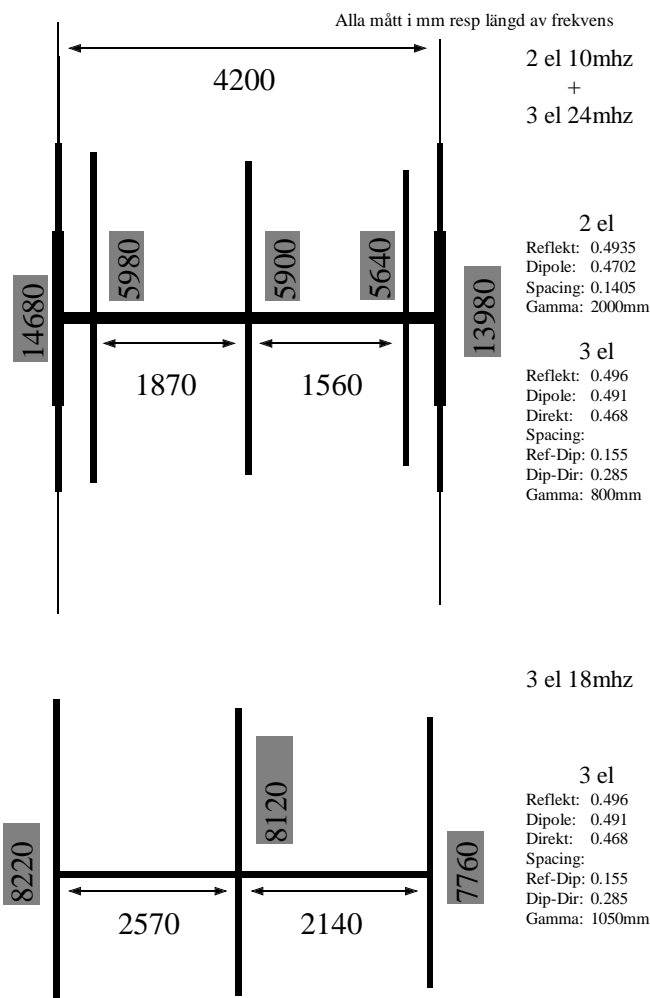
Dessa antenner har ju varit i luften ett tag nu och det märks att det är krut i grejerna när man kör på WARC-bandet.

Helt plötsligt inser man att det är öppet för DX-trafik 24 tim/dygn på 10 MHz, man är först i pile upsen på 24 eller 18 MHz så ska det ju vara eller hur??

Vill någon ha hjälp med material eller tips så kontakta mig gärna.

Tfn 073-9876737 eller via e-post sm7sms@swipnet.se

73 de Marcus sm7sms

Field-Day

Portabelmasten på plats

Text: SM7FDO

Foto: SM7FDO, SM7UXU, SM7DBF

Lördag - söndag den 3-4 juli hade SVARK sin traditionsenliga (sedan ett år tillbaka) fieldday.

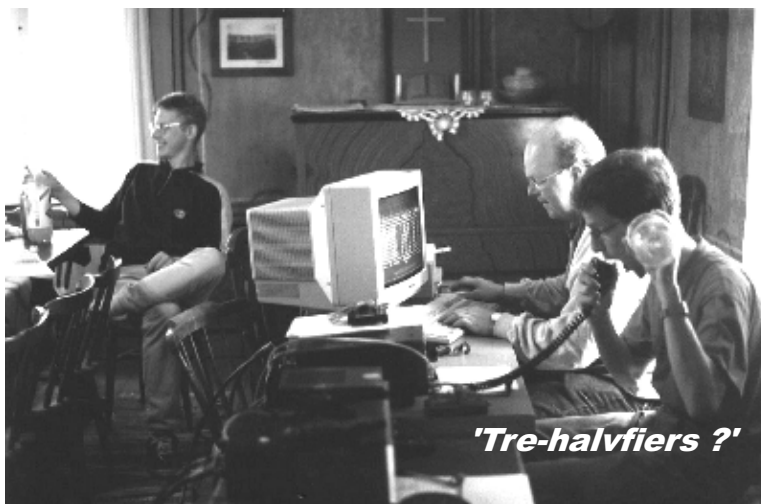
Platsen denna gång var Långåsa kulle utanför Äng, mellan Forserum och Nässjö.

QTH-et är en ungdomsgård som ligger alldeles utanför samhället. Huset visade sig vara ett mysigt kulturhus från 1700-talet med breda golvplankor, väggmålningar och öppna spisar. Från tomten har man milsvid utsikt, stället ligger på en av Smålands högst belägna platser - ca: 350 m över havet.

Vid tiotiden på lördagen började vi duka upp med riggar och antenner. Vädret var skapligt, men något blåsigt, vilket passade DBF och några till utmärkt, då man ville prova att köra radio med linan till en drake som antenn. Men med tvära vindkast ville draken droppa i backen alltsomoftast, och hur det gick med kontakterna får -DBF & Co svara på!

SVARK-s nya portabelmast skulle provas med antenner för både kortvåg och VHF i toppen och detta arrangemang blev något svajigt i blåsten, men några staglinor hjälpte upp det hela.

Några olika antenner skulle provas, Josef -EZC hängde upp en

Nytt och gammalt. Riggar och datorer smälter dåligt in i den gamla fina miljön i huset. UGO försöker att göra sig förstådd hos en dansk i 2 m - testen.

Tillverkning av antenn. Tre antennrövar; Gösta -EH, Rolf -BVO och Josip -EZC.

dubbelzepp med stegmatning i flaggstången, en antenn som fungerade utmärkt på ett antal band!

En ny antenn skulle provas. Detta var en "Bisquare" som tillverkades

Magnus -TWP demonstrerar handrotorn som han har konstruerat till portabelmasten. Med linan kan man från marken rotera antennena.

på plats. Fyra halvvågor i fyrkant för 18 MHz.

DBF-s excellenta Heathkit matchbox stämde av skapelsen vilken visade sig fungera mycket bra. Det blev "pile up" från många håll, många JA stationer kördes med 599 signaler. Allt som hördes på bandet kördes utan problem. Det kanske kan vara svårt att dra några

slutsatser eftersom QTH-et är ett av de bästa i Småland, men denna antenn kan vara något att satsa på om man vill köra på "single band".

FWZ Ronny och VCW Mathias körde på 10 GHz. Skåne och Gotland avverkades med goda signalstyrkor!

Denna helg pågick en portabeltest på 144 MHz och det kördes en del i denna, längsta distans var över 80 mil!

Några övernattade i husvagn samt på loftet i huset.

Denna fieldday gav mersmak, platsen var perfekt för denna typ av aktivitet. Vi hoppas bara att det kan bli en tradition för fielddays. Ett 25-tal besökare mötte upp, och blir denna aktivitet inarbetad kan det säkert dra mycket mera folk nästa år!

Ronny -FWZ och Mathias -VCW sköter kommunikationen på 10GHz. Kompass är ett måste för att sikta in sig.

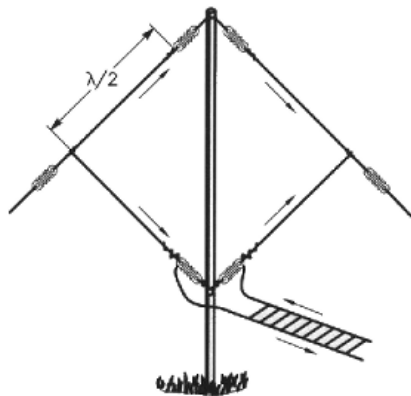
Här körs Gotland på SSB med god signalstyrka. Utrustning: Parabol 60cm (TV-satellitant), hemmabyggt matarehorn 8dB, Transverter enl DB6NT - 500mW - 4,5-5 dB brusfaktor. Anslutet till allmode 2m- stn (IC706)

Högt i skyn nånstans finns draken. DBF försöker få kontakt med England via styrlinan.

Kast med Video! Här slungar vinnaren -VHK iväg apparaten. Till nästa år behövs en ny apparat.

Bisquare antenn som provades på fielddayen. Varje sida är 1/2 våglängd. Matning sker med öppen steg till matchbox, då antennen är mycket högohmig i matningspunkten. OBS att ant är öppen i toppen.

Tillverkning av frågor för tipspromenaden. Datautrustning med laserskrivare finns naturligtvis med.

Decibel något även för radioamatörer !?

av SM7VCW Mathias Andersson

Många tänker på ljud och ljudnivåer när de hör ordet decibel, men det är något som även kan (och bör anses jag...) användas i radiosammanhang. Decibel förkortas dB. Man talar även om dBm, dBW, dbmV mm. Varför används det och när används det ? Det tänker jag försöka förklara.

När använder man decibel ? Ofta handlar det om förstärkning eller dämpning av en signal, t ex en i en preamp, slutsteg eller antenn. Istället för att tala om att preampen har 20 ggr förstärkning så säger man istället att den har 13 dB förstärkning. Ett slutsteg kanske har 6 dB förstärkning. Dessutom anges ofta kabeldämpning i dB vid en viss frekvens. Decibel är med andra ord ett sätt att ange förstärkning eller dämpning. Några bra värden att lägga på minnet är följande :

$$6 \text{ dB} = 2 \text{ ggr först/dämpn}$$

$$6 \text{ dB} = 4 \text{ ggr först/dämpn}$$

$$13 \text{ dB} = 10 \text{ ggr först/dämpn}$$

Med hjälp av dessa så kommer man långt. I exemplet ovan så skrev jag att 20 ggr förstärkning var 13 dB. Detta kan man komma fram till genom följande uträkning :

$$13 \text{ dB} = 13 \text{ dB} + 6 \text{ dB} = 20 \text{ ggr} * 2 \text{ ggr} = 20 \text{ ggr}$$

Hade vi istället haft en förstärkning på 6 dB så hade det istället blivit :

$$6 \text{ dB} = 13 \text{ dB} - 6 \text{ dB} = 10 \text{ ggr} / 2 \text{ ggr} = 5 \text{ ggr förstärkning.}$$

Använd ovanstående och räkna fram och baklänges så får du se att

det är ganska enkelt. Jag kommer senare visa hur du kan räkna ut ovanstående rent matematiskt.

Effektnivåer eller spänningar kan också anges med hjälp av decibel. Då talar man om dBm och dbmV. Enkelt uttryckt så innebär 0 dBm en effektnivå på 1 mW. 0 dbmV innebär en spänning på 1 mV. Detta gäller för en impedans på 50 Ohm. Även här finns det några värden som är bra att lägga på minnet. Det finns även omvandlingstabeller mellan olika typer, t ex dBm och Watt.

(Förstärkning med 3dB ger en fördubbling, $2 * 1\text{mW} = 2\text{mW}$)

0dBm	1mW
3dBm	2mW
10dBm	10mW
20dBm	100mW
30dBm	1W
40dBm	10W

OBS! Även negativa värden tillåtna.

$$-10\text{dBm} = 0.1\text{mW}$$

$$(-107\text{dBm} = 0\text{dbmV}) - 107\text{dBm} = 1\text{mV}$$

Ett exempel visar bäst hur det fungerar. Du har en radio som lämnar 1W uteffekt. Det är det samma som att säga att radion har en uteffekt på 30dBm.

exempel 1.

En radio som har 2W har 33dBm uteffekt.

$$2\text{W} = 1\text{W} * 2 = 30\text{dBm} + 3\text{dB} = 33\text{dBm.}$$

exempel 2.

En radio med 5W uteffekt har 37dBm uteffekt.

$$5\text{W} = 10\text{W} / 2 = 40\text{dBm} - 3\text{dB} = 37\text{dBm.}$$

Nu tänker ni förstås att varför ska man krångla till allt och räkna med decibel istället för Watt ?! Jo, av den anledningen att det underlättar när man vill räkna på antensystem med kabeldämpning, antennförstärkning mm. Dessutom ser man enklare hur en ökning av uteffekten påverkar din

räckvidd.

Följande exempel visar vad jag menar. Skillnaden mellan 10W och 20W är endast 3dB. Många tycker att en skillnad på 10W uteffekt borde spela stor roll på räckvidden.

Räknar man med att man måste öka signalen med 6dB för att fördubbla räckvidden (rundstrålande antenn) så inser man att 10W inte fördubblar räckvidden när man går från 10W till 20W (3dB förstärkning).

Ökar man däremot från 1W till 4W som endast är en ökning på 3W så har man däremot fördubblat räckvidden. En ökning från 1W till 4W innebär nämligen en förstärkning på 6dB.

Hur kan en ökning på 3W öka räckvidden mer än en ökning på 10W ?

Jo, det viktigaste är inte hur mycket man ökar uteffekten i Watt. Det är viktigare att veta hur mycket man ökar sin uteffekt i förhållande till tidigare uteffekt, vilket vi kunde se ovan. Detta ser man enklare om man räknar med dBm och dB. Tyvärr tror många att man kan öka sin räckvidd genom att öka uteffekten och nästan elda upp sin radio. I själva verket så kanske det endast innebär en marginell skillnad i räckvidd...

Om man vill veta hur mycket man får ut av sitt antensystem och radio så kan man med fördel räkna med decibel. Ännu ett litet exempel för att visa.

Du har en radio för 2m som lämnar 10W uteffekt. Du har även en radio för 23cm som lämnar 10W. Du använder 50m RG213 till båda. Antennerna som du använder har en förstärkning på 7dB för 2m och 13dB för 23cm. Hur mycket är din utstrålade effekt (ERP) ?

För 2m :

$$\begin{aligned} \text{Uteffekt} : 10\text{W} &= 40\text{dBm} \\ \text{Kabeldämpning} : &5\text{dB} \\ \text{Antenngain} : &7\text{dB} \\ \text{ERP(W)} : 40\text{dBm} - &5\text{dB} + \\ &7\text{dB} = 42\text{dBm} = 16\text{W} \end{aligned}$$

För 23cm :

$$\begin{aligned} \text{Uteffekt} : 10\text{W} &= 40\text{dBm} \\ \text{Kabeldämpning} : &15\text{dB} \\ \text{Antenngain} : &13\text{dB} \\ \text{ERP(W)} : 40\text{dBm} - &15\text{dB} + \\ &13\text{dB} = 38\text{dBm} = 6\text{W} \end{aligned}$$

Notera att en dålig kabel kan uppvägas av en bra antenn. Det finns ingen bättre preamp än en bra antenn... Genom att testa olika värden på kablar och antenner så kan man se vad man behöver förbättra eller var man kan spara. Att räkna med kabeldämpning, antenngain, uteffekt osv används flitigt av alla mobilteleoperatörer när de tar fram en länkbudget för sina radio-länkförbindelser. De tar även hänsyn till path loss (rymdämpning) vilket är av stor betydelse vid höga frekvenser.

Till sist för alla vetgiriga, lite formler för att enklare kunna räkna med dB och dBm.

G = Förstärkning (dB)
F = Förstärkning (ggr)

$G = 10 * \log F$ (dB)
 $F = 10^{(G/10)}$ (ggr)

Pd = Uteffekt (dBm)
Pw = Uteffekt (Watt)

$Pd = 10 * \log (P * 1000)$ (dBm)
 $Pw = 1000 * 10^{(Pd/10)}$ (Watt)

Linux Redhat 6.0

Nu finns Redhat 6.0 ute. Det har blivit riktigt enkelt att installera, nästan lättare än Windows 95... Redhat har även skickat med två stycken bra fönsterhanterare. De heter KDE och Gnome. Vilken som är bäst är en smaksak. Båda har sina för och nackdelar. I och med att man kan köra grafiskt så har mycket underlättats.

Bl a kan man sköta mycket av konfigurationen och hanteringen av användarkonton via ett grafiskt gränssnitt precis som i Windows. Inga krångliga kommandon att komma ihåg... Givetvis kan du få upp ett kommandofönster om du vill. Filhanterare, PDF-läsare, MP3-spelare, ritprogram, Web-läsare, mailprogram mm följer också med.

Är du intresserad av att prova Redhat 6.0? Prata med mig eller SM7UGE så kan vi hjälpa till.

SM7VCW/Mathias

Data-biten

Av SM0FDO

Syftet med denna spalt är inte att vara någon experthjälper, utan att ta upp enkla tips som säkert många läsare redan kan. Många tror tydligen att det krävs djupa kunskaper eftersom det inte kommer in några tips hit.

Word mm.

Sedan förra gången fick jag på nöten av SM7UGG som meddelar att man inte alls behöver ha Word-97 för att läsa dessa filer.

Det finns ett visningsprogram som heter "Word-viewer". Detta kan hämtas gratis på bl a Microsofts hemsida.

Sökning efter filer och innehåll i filer.

Sökfönstret har ett antal finesser: Antag att jag vill veta i vilken SVARK-nytt ordet "GNISTEN" förekommer. (dvs artikeln om Rolf/BVO)

Öppna sökfunktionen med Windowstangenten + F. Sökfunktionen finns även under Startmenyn och i Utforskaren.

I Namn anger jag suffixet *.p65 vilket anger att jag söker efter pagemakerfiler (det program som tidningen är skriven i). Om jag i stället skriver *.doc söker jag i Word-filer. Om jag inte fyller i rutan genomsöks alla filer, vilket tar tid.

Kortkommandon

Nu till detta tjat om kortkommandon igen.

Följande kommandon fungerar även när ett annat program är aktivt. Mycket behändigt.

Windows tangent + E (explorer) = Öppna utforskaren.

Windows tangent + F (find) = Sök efter filer eller innehåll i filer.

Döpa om filer gör man i utforskaren genom att markera, och klicka i filnamnet några gånger (pilligt). Det går enklare genom att markera och trycka F2.

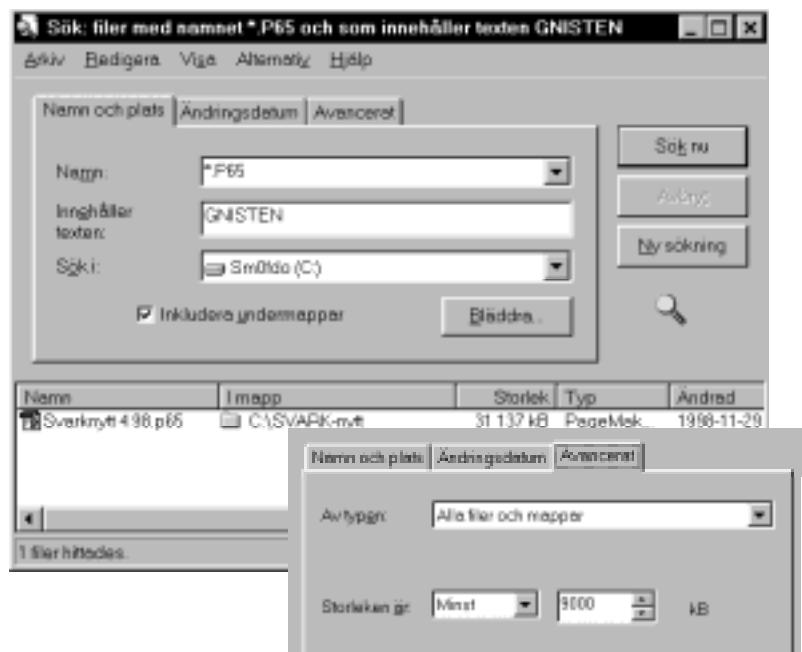
I nästa ruta skriver jag in ordet jag söker efter.

För att begränsa sökningen går jag till fliken "Avancerat" och eftersom jag vet att alla Svarknytt är större än 9 Mb anger jag detta. Det går också att ange datum, eller filer tillverkade före eller efter en viss datum.

Sökningen går snabbare och man får fram just de filer man söker efter.

Fillistan fungerar på liknande sätt som utforskaren, dvs man kan flytta, (dra) kopiera och döpa om filer.

Genom att dubbelklicka på filsymbolen öppnas filen.

En rapport från expedition 7S5T

Av SM7TZK Marcus, som här aktiverar signalsignalen.
Foto: SM7UGO

Här kommer en rapport från en veckas lång radioscoutdemonstration. Så här några timmar efter att ha varit med om en helt fantastisk vecka med demonstration och framförallt radiokörning.

Svenska Missionsförbundets Ungdom, SMU har haft riksscoutläger i Olstorp i södra SM5-land. Lägre samlade ca 8500 scouter från 46 nationer. Som vanligt så skulle det också vara en radiostation på lägre.

Denna gången så var vi några amatörer som var sugna på att göra något alldeles extra. Vi började att planera redan i januari 1998. Vi var redan då övertygade om att vi skulle satsa så mycket vi kunde! Ju närmare målet vi kom och när det i april 1999 blev möjligt att ansöka om lite udda signaler så kom vi på att vi skulle ansöka om 7S5T. När det nu var klart så var vi alla överrens om att vi var tvungna att även aktivera 50 MHz.

Nu var det så dags att plocka ihop grejerna och ge sig av för en veckas nya strapatser. Väl på plats så styrdes det och donades med det mesta. Upp med ett stort demonstrationstålt, fram med bord och stolar.

Antenner monterades upp för de flesta band. Som tur var så hade vi med en erfaren lodkastare i Mats, SM7BUA. Det är tur att han bara är speaker vid Bolmen-kampen!

På måndagen så var det så dags att börja demonstrera radio och rävjakt. Vi visade de mesta av vår fina hobby för sex stycken patruller dagligen. Ca 350 hungriga scouter på en vecka. Under kvällstid så hade vi öppet hus

där vi hade fullt upp hela tiden fram till midnatt varje dag.

Fördelen med att ha en radiostation på en sådan här folktät plats är att de kan få prova att prata med amatörer från sitt hemland. Vad sägs om att se en patrull med japanska flickor stå och prata japanska och ha hur trevligt som helst! Även en italiensk patrull fick bli överlyckliga för att deras fotbollslag Ferrari hade vunnit senaste matchen.

För att ge scouterna en möjlighet att få lära sig CW så fick var och en med sig en visselpipa samt en förteckning över morsealfabetet. Det var något alldeles speciellt att ge ca 350 scouter möjlighet att öva CW så att alla andra kunde höra det hela.

Under en kväll så bjöd vi in alla radioamatörer som bodde på scoutlägret. Det var sammanlagt 34 radioscoutande amatörer som bodde i Olstorp under lägret. Tyvärr så kunde ju inte alla komma på en gång då alla hade olika schema. Höjdpunkten under den kvällen var när lille David kom in och frågade om han fick vara med. Det visade sig att David var 13 år och hade callet 2E1HEK. Alla SM-distrikt utom SM3 var representerade på lägret. Utländska amatörer kom ifrån England och Portugal.

*Koncentration..... Hur låter mitt namn på morse tro?
Besökarna fick varsin visselpipa samt en lapp med morsealfabetet.*

Anders SM7URS agerar kock!

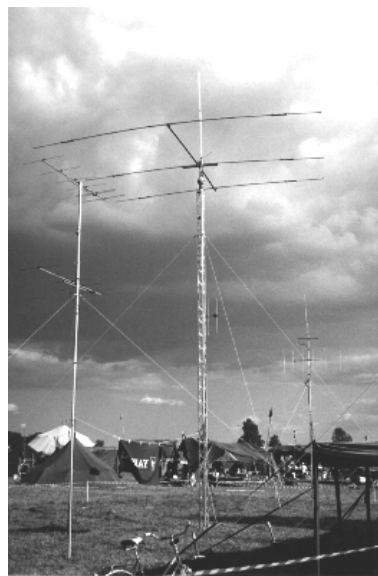
Mycket gjorde vi under lägret, men först och främst så körde vi radio. Vi körde exakt 1500 qso och 91 DXCC under veckan. Med callet 7S5T så var vi ett rart byte på banden och clustret! Även 2-meterstesten aktiverade vi under tisdagskvällen. Tyvärr så fick vi inte speciellt många qso på sex meter. Varför skulle en av sommarens sämsta 6m-veckor infalla just när vi skulle aktivera det bandet med vårt

specilcall?

Utrustningen som användes var 1 st Yaesu FT 840 och 3st Icom IC706. Antennerna var följande: 1 st G5RV, 1 st FB33 HF-beam, 1 st 2 el Yagi 6m, 2st stackade 6 el Yagi 2m samt diverse vertikala 2-metersantenner för packet, cluster och repeatertrafik.

Operatörerna som aktiverade 7S5T var följande: Mats-SM7BUA, Jan-SM7NDX, Per-Olof-SM6SMY, Marcus-SM7TZK, Margareta-SM7UDX, Anders-SM7URS, David-SM7VKR, Lennart-SM7WUS samt blivande amatören Anna-Maria- SM7X??

Med hopp om fler liknande expeditioner så önskar vi er alla de bästa 73's de 7S5T gm Marcus, SM7TZK

Antennpark

Nya Fyrrar i Nässjö

I Nässjöklubbens regi drivs en ny fyr. Det är en multibandsfyr som kan använda ett flertal frekvensband.

Anropssignalen på samtliga band är:
SK7MHF

"23cm"

1296.810 MHz effekt 7W, antenn Alford Slot.

"13 cm"

2320.810 MHz, effekt 100mW erp "full legal power" antenn "Big Wheel"

"3 cm"

10368.920 MHz f n i provdrift med riktat horn.

"6 cm"

5,7 GHz kommer igång under hösten

Ny antenn på SVARK... Beam a'la SM7SMS för 50 MHz...

Denna antenn provkördes första gången i 50 MHz -testen för några tisdagar sedan med fina resultat.

Med ganska lång bom (över 6m) till fyra element borde denna fungera bra.

Antennen ska upp på husgaveln på SVARK. Trafik på 50 MHz kan man köra från VHF-schacket.

Rotor finns till antennen. (KENPRO KR-400) Nu är det hög tid för uppsättning!

Adressändringar

SM7SYL Anna-Karin Flodin
Duvgatan 18
554 65 Jönköping
036-138140

SM7TPO Urban Augustsson
Hagagatan 8
554 74 Jönköping

SM7UGM Ari Kesti
Höggårdsgatan 33
562 30 Norrahammar
036-362322

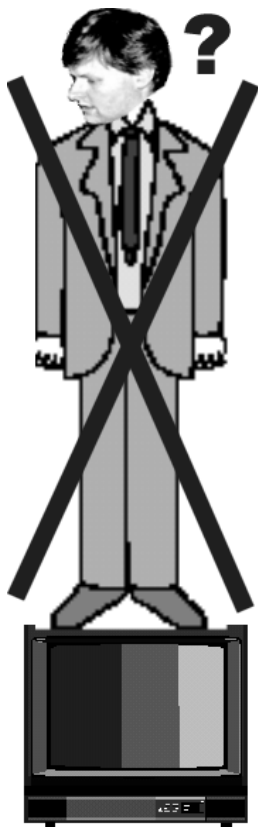
SM2WCN Johan Fransson
Tvistenvägen 46
907 36 Umeå

John McNichols
Kärrhögsgatan 6
556 12 Jönköping
070-4671313

Meddela adressändringar till Jonny SM7NYM eller skicka postens adressändring till klubbens postbox.

Dessa bedrövliga bruksanvisningar !

av SM7RIN Ingemar Emriksson

Hör och häpna, för en tid sedan köpte underteknad en ny TV-apparat. Alltså inte en trasig, begagnad eller något sådant som jag brukar. Fast dåliga TV-program var det på den. Fabrikatet var "Tandberg", vilket ju för tankarna till den gamla norska hemelektroniktillverkaren, för att inte tala om skolbandspelarna man drabbades av en gång. Gediget var det då i alla fall !

Väl hemma med apparaten (som var lika grå och ful som alla andra) insåg jag att denna TV nog hade rätt lite med Norge att göra, i synnerhet när jag tittade på fjärrkontrollen. Den var inte alls gjord med den nordiska tydlighet vi är vana vid, utan full av prickar, fyrkanter, rutor och annat på knapparna. Säkert hade den vunnit designpris också.

Nåväl, TV:n kopplades in till nätet

och antenn isattes. Nu skulle eländet ställas in, men gammal radio/TV-reparatör som man är, brukar det gå hyfsat. Även utan bruksanvisning. Fjärrkontrollens symboler gav dock ingen vägledning, inte heller de få knapparna som satt på TV:n. Det var till att ta fram bruksanvisningen....

Bruksanvisningen var på tre språk; danska, svenska och engelska (TV:n kanske inte säljs i Norge). Redan på första sidan började jag ana oråd när tillverkaren talar om att denna TV "...garanterar en effektiv prestation av visningen och lyssnandet". Hmm... jag förstår inte. Men det var nog inte viktigt.

Nedan följer en betraktelse med exempel citerade exakt ur min bruksanvisning. Se det som ett VM i att göra enkla saker komplicerade:

Fjärrkontrollen

Direkt på insidan fanns en snygg översiktsbild av fjärrkontrollerna. Just det, tillverkaren hade radat upp alla modeller och varianter de kände till för att ge kunden möjlighet att välja... Jag började läsa vad knapparna betydde på just min variant, och blev ganska snart lite fundersam. Våldsamt vad fackuttrycken och vokabulären ändrats de senaste åren:

- En obeskrivlig symbolkombination med en bild av spelet "masken" som kryper ur skärmen, en pil och en huvudledsskylt (!):
 - *Synkronisering*
- Knapp "TTX" (TextTV):
 - *Funktion Televideo*
- Knappen [?], dvs dold text:
 - *Skymda knappar Televideo*
- Knapp märkt "TV":
 - *Knapp TV* (det kunde jag också räkna ut)
- Överkryssad ruta "PIP":
 - *Vanta sida Televideo*

Om någon kommer på vad det sista betyder kan Ni kontakta mig. Det händer nämligen inget när jag trycker

på den (fast jag kanske skall ha *vante* på mig, prata i telefon, läsa bok och titta på video samtidigt).

Rubrik: Översikt

Jag gav upp med fjärrkontrollen och insåg att det gällde att läsa allt, för här var inget självklart. Nedanstående citat är hämtade ur kapitlet *Översikt*, vilket jag med stor möda tror mig ha förstått:

"För att sätta på TV:n igen, är det nödvändigt att helt släcka den med den allmänna strömbrytaren för att sedan slå på den en gång till". Min allmänna strömbrytare har jag vid elcentralen. Skall jag stänga av den och slå TV:n ?

"Man skall aldrig siå på apparaten om baksidan inte är monterad". Om det skall vara "stå" så kunde jag räknat ut det själv. Likaså tänker jag fortfarande inte slå på apparaten.

"Var noga med att inte invertera batteriernas polaritet...". Nog har jag hört att ett NiCd kan vända polaritet, men är det NiCd jag skall använda ?

"Släng inte batterierna i miljön...". Jag förstår vad de tänkte, men det blev väldigt fel !

Anslutningar

Detta kapitel hade jag i och för sig redan klarat av. Och tur var väl det, för efter genomläsningen förstod jag ingenting:

*"CHINCH ingånger (bara för de utrustade modellerna):
Om TV:n är utrustad med AUDIO G och VIDEO F ingånger på framsidan, är det möjligt att dem med samma apparater som kan anslutas med scart ingången."*

SCART-anslutningen får dessutom bara användas för anslutning av "lågfrekvensutrustning" såsom videobandspelare och videogames.

Anvisningar på skärmen

"Om TV:n är utrustad med text-TV,

och den våglängdskopplade sändaren förser denna tjänsten, genom att trycka in knapp [O], blir klockan synlig permanent...". Nej, jag hoppar över detta kapitel också. Förtvivlan började sprida sig eftersom det inte fanns ett enda kapitel med rubrik liknande "inställning av kanal". Men det fanns en annan rubrik, nämligen....

Synkronisering och lagring

"Apparaten kan synkroniseras på två sätt: automatiskt och manuellt". Mig veterligen är apparaten "synkroniserad" när bilden inte rullar, och det borde sannerligen vara automatiskt på en så ny TV!

Strax under följer rubriken "Manuella Våglängdskoppling", "Automatisk våglängdskoppling ASP (Bara för de utrustade modellerna)" och "Organisering av signalerna". Jag börjar ana vad tillverkaren menar....

"Följande operation tillåter att våglängdskoppla alla sändare i området och att lagra i minnet på programmen enligt önskad ordning". Sedan följer en fullständigt ologisk soppa av anvisningar av tryck på knappar med prickar, rutor, symboler och prick/rutknappar igen. Sedan skall man knappa programnr på ett visst sätt när texten blivit gul, för att slutligen belönas med texten MEMO om man lyckats. Min definition på att ha lyckats var f.ö. inte densamma som apparatens. Och tro inte att knappen "P+" betyder stega kanal, nej den används för att välja/kvittera saker och ting i "våglängdskopplingsmenyn".

Tack vare att det inte var första TV:n som jag "våglängdskopplade" gick det att lista ut vad som menades, men hur gör en icke teknisk Svensson? Troligen betalar de firman (i mitt fall Siba) en del för att få jobbet utfört. Jag började vid det här laget förstå varför apparaten inte säljs i Norge....

Huvudfunktioner

Nu fanns i alla fall bild. Vad avsåg ljudet kunde man läsa "...ökas och minskas med knapparna V+ och

V-". Jag har inga sådana knappar, bara "V" med pil hit och "V" med pil dit. Hade jag fått fel fjärrkontroll? Mina "V" såg ut som en balanskontroll, men för att ställa in balansen skall man istället trycka på (ej överkryssad) högtalare flera gånger och sedan ställa balansen med "P+/P-" (!), dvs samma knappar som man stegar kanal med. Logiskt, eller hur? Undrar om konstruktörerna av Sinclairs datorer började på Tandberg.

Text-TV

Denna rubrik förvånade mig, för fjärren hade bara knappar för "Televideo". Jodå, textTV gick att få på ett villkor: "Är man våglängdskopplad med en sändare som har text-TV, måste man trycka in knapp TTX för att rådfråga den". Undrar om det är så TV-doktorn fungerar?

Här följer en självklar beskrivning av våra vanliga textTV-knappar. Jag har för enkelhetens skull förtydligt kryptosymbolerna på knapparna:

MIX: "Tryck in knapp [] för att överlägga TV bilden..."

HALT: "Tryck in knapp [] för att blockera det automatiska bytet av de detaljerade sidorna; detta tillåter läsning av en detaljerad sida för den önskade tiden"

BREVSYMBOL (?): "Tryck knappen [] för att tillfälligt radera sidan från skärmen. När sidan blir organiserad, visas dess nummer på skärmen. Tryck in knapp TTX för att läsa den organiserade sidan". Är TV:n med i facket?

KLOCKA (!): "Tryck in knapp [O] för att skriva numret bestående av fyra siffror av den detaljerade sidan man önskar återkalla. Tryk igen för att framkalla sidan". Detta är teoretiskt omöjligt, eftersom sidnumren är tresiffriga.

Tekniska data

Detta kapitel har en förmåga att intressera en del människor, bl a mig. Men det tar ett tag innan man lärt sig Tandbergs ordlista:

Kanalinställningstyp: strömsättning (skulle nog vara spänningsstyrd PLL). Enheten för strömförbrukning är numera Wh. Dessutom har min TV "fonokontakter". Att Kineskop vinkling hade med bildrörstypen (90°/110°) att göra, var dock inte så svårt att förstå.

Slutligen....

....hoppas jag någon som handlar med Radio/TV läser detta. Det jag citerat här är tyvärr inte unikt för just Tandberg/Siba, utan verkar vara en generell trend. Jag anser det vara en skymf mot konsumenten med en bruksanvisning av detta slag. Det som citerats är bara lösryckta bitar, men faktum är att hela bruksanvisningen ser ut så här.

Vart tog användaren vägen i hemelektronikens djungel? Tillverkarna har fått för sig att enkelhet och användarvänlighet alltid har med antalet knappar att göra, men min Tandberg-TV är ett lysande exempel på att de har fel. Den har inte många knappar, men är ändå hopplös att använda. Varför t ex sätta fyra sifferknappar i bredd när standarden är tre (knapptelefoner m.m.)? Gissa hur många gånger jag tryckt på knappen "5" för att få TV4. Och varför inte skriva "MENU" på menyknappen istället för tre prickar?

Och varför i hela friden måste en glättig ruta komma "åkande" in på skärmen rätt över textremsan varje gång jag ändrar ljudnivån?

Skall ta mig an en ny bilstereo nu.. Vad jag skall göra? Jo, jag skall försöka få den att sluta leka diskotek och "walking light" med RDS-texten på displayen. Och för att lyckas måste jag troligen förstå (den japanska) bruksanvisningen....

Nästa gång köper jag begagnat och gammalt!

73 de Ingemar, SM7RIN!

PRYLBÖRSEN

SÄLJES:

Videocryptmottagare, Thomson
(=Pace). Troligen defekt VC-del,
saknar fjärren ("universal"
fungerar). PAL-delen är dock helt
OK. SCART för yttre dek. **100:-**

**Satellitmottagare (kort) NOKIA,
PAL**
För inbyggnad. Ej RF men SCART
50:-

Universal-LNB 40 mm
LO 9,75/10,6 GHz. NYA !! **350:-/st**

NiCd-pack 12V/7Ah
Garanterad/testad kapacitet, **100:-**
(ELFA-pris > 2 000:-)

Parabolpaket (nya m. garanti), ex:
Force MacMaster 2000 m. 80 cm
och 2 universal-LNB. EPG för 1 v,
motorstyrningsklar, DiSEqC m.m.
Marknadens värsta D2MAC-mott ?
Normalpris 4 495:-, detta paket 3
495:-

Force Mac 440 m. 80 cm/2xuni-
LNB. EPG, DiSEqC, 2 ing. m.m.
SIBA tar 3 495:- för samma paket
(Arena) 2
995:-

Elradiator Siemens 400V/1000W
Elektronisk termostat, OK. **100:-**

Bilstereoslutsteg, Pioneer 2x100W
Kan bryggkopplas, 1x200W. **500:-**

Motorvärmarkablar
med den vanliga "stora" kontakten
1 st 2m, 1 st 5m **50:-/st**

KÖPES:

5-ekrade aluminiumfälgar, 16-17"
Bultcirkel 5/112 (Audi m.fl.), ev.
med däck. Krav: Lättvättade !

Farthållare
till bil. Nej, vi har inte åkt fast (än).

Ingemar, SM7RIN
Pernilla, SM7UXR
tel. 036 - 37 16 60

Säljes

Mik Turner +2 med mikförst.
200:-

GEC MT600 rörmottagare 150kHz
-30MHz. Fungerar.
200:-

Rejäl trafo i låda (ca:15V)
20:-

Nya mobilantennor, från 160 MHz
och uppåt i frekvens, olika
modeller med eller utan kabel.

***Grejorna finns på klubben,
kontakta SM7HCW Olof,
tel 036-17 60 81***

Köpes

Processor Pentium 133MHz (ej MMX)
RAM-minne SIMM-moduler 72pin (ej
EDO)

SM7UGO, Magnus
Tel 036-91162
Packet: sm7ugo@sm7ugo.f.swe.eu
E-mail: sm7ugo@qsl.net

Säljes:

10 el 70 cm beam Vårgårda säljes
för 500 kr.

SM7FEJ
036 91484
0703 282129

**En medlemsannons
kostar inget i SVARK-
nytt!**

Medlem i SSA ?

**Obs att medlemskapet i SSA numera
är löpande (ej kalenderbundet).**

1 års medlemskap:

17år och äldre 350:-
Till och med 16år 175:-
Familjemedlemskap 210:-

Familjeavgift gäller då flera i familjen på samma adress är medlemmar. En familjemedlem betalar då alltid full avgift och får QTC. Övriga betalar reducerad avgift och får ingen QTC.

Beloppet sättes in på PG 5 22 77-1. Ange vad inbetalningen gäller, samt ev signal, namn, adress o tel.nr. Uppgifterna ligger till grund för nytryckningen av SM-callbook.

KENWOOD

Duobander med inbyggt packetmodem

TH-D7E

VHF: 144-146 MHz
UHF: 430-440 MHz

- * VHF/UHF Duoband
- * Duomottagning på samma band (endast VHF)
- * Datakommunikation: 1200/9600 bps, inbyggd TNC
- * Monitor för DX cluster
- * Anslutning till VC-H1 kamera
- * APRS (Automatic Packet/Position Reporting System)
- * Tydlig display: (LCD-matris 12x3 rader)
- * 16 backlit tangenter, multi scroll meny
- * 200 minneskanaler
- * Minnestext (8 tecken)
- * Inbyggd CTCSS
- * 1750 Hz tone-öppning
- * 16 digit, 10 kanaler DTMF minne
- * MIL-STD 810C/D/E skydd
- * Kraftig audio output

Box 120, 541 23 Skövde
Besöksadr, Norregårds v 9

Tel 0500-48 00 40
Fax 0500 - 47 16 17
home3.swipnet.se/~w-31771
e-post: svebry@svebry.se

Generalagent för KENWOOD i Sverige

Antagligen sveriges lägsta pris på QSL-kort

Kort med fyrfärgstryck på båda sidorna samt maskinlackad framsida.
Trycks i miljövänlig torroffset med 200 lpi vilket ger mycket bra tryckresultat.

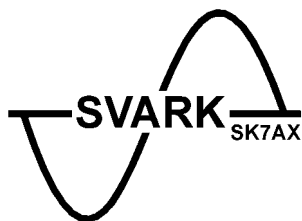
- * Minimiorder 2000 kort = 1000 kr inkl. moms
- * Endast digitala original på e-mail eller diskett
- * För ev. sättningsarbete debiteras 500 kr inkl. moms
- * Frakt tillkommer

Kontakta SM7TOG, Jonny för information och beställning!

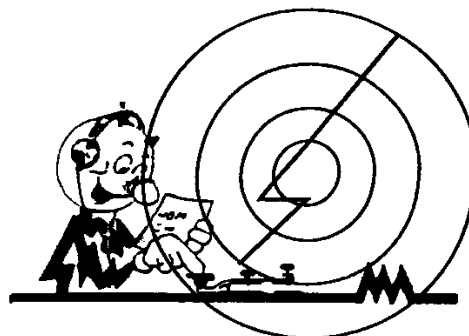
VETTER-TRYCK

036 - 71 04 98 el 511 41 e-mail vettertryck@swipnet.se

Södra
Vätterbygdens
Amatör
Radio
Klubb

KMS studieförbund

Studiecirklar i telegrafi och radioteknik 1999/2000

Studiecirkarna bedrivs i SVARK's kurssal, Vissmålen, Huskvarna (Gula huset intill 4H-gården). Till alla angivna avgifter kommer medlemsavgift 200 kr, skolungdom 80 kr, för de som ej tidigare är medlemmar i SVARK

Radioteknik kurs:

Start: måndagen den 20 september kl 18.30 10 X 3 timmar.

Kursen omfattar teknik, föreskrifter och reglementen. Leder fram till teknisk licens Cept 2 alt utbildningslicens UN
Kursavgift: 200 kr, skolungdom 100 kr, plus kurslitteratur (150-200) och eventuell medlemsavgift.

Telegrafi nybörjare:

Start: onsdagen den 15 september kl 18.30 30 x 3 timmar.

Morselegrafi för amatörradiocertifikat. Leder fram till Cept1 (25 takt).
Kursavgift: 250 kr, skolungdom 125 kr, plus eventuell medlemsavgift

25-takt för kortvågscert!

Du som skall gå på telegrafikursen behöver en bandspelare (det går bra med en enklare modell helst nätansluten) samt en inspelningssladd. Förfrågningar och anmälningar till:

David Söderberg (SM7VKR) tel: 036-18 82 65

Anmälningar kan också göras i klubbstugan på Vissmålen, tisdagar från kl 19 eller per post.
Studiecirkarna bedrivs i samarbete med KFUK-KFUM Studieförbund (KMS).

Jag anmäler mig till följande studiecirkel:

Radioteknik kurs.....

Telegrafi nybörjare.....

Namn: _____

Adress: _____

Postadr: _____

Tel nr: _____

Skickas till: SVARK, Box 2035,561 02 Huskvarna
